

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 24.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretpat-
nike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo
K 2-25. Na pò i na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 fillira.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
13. lipnja 1909.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petim redak u re-
dakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji
se više puta uvrćuju, daje se znaćan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Zem. oenološki zavod.

Pod neposrednim nadzorom zem. vlade osnovan je kr. zem. oenološki zavod u Zagrebu.

Zadaća je ovoga zavoda, da znanstvenim i praktičnim radom nastoji usavršiti sve grane vinarstva, podrumarstva i tehnike vrienja. Taj se zavod prema tome ima baviti kemijskim i bakteriološkim istraživanjem zdravih i bolesnih vina, te davati savjete za liječenje i poboljšavanje vina i voćnih destilata. Ima dalje istraživati razna pomagala za vinogradarstvo (modru galicu, sumpor) i za pivničarstvo (čistila za vino); istraživati tla sobzirom na njihovu prikladnost i za pojedine vrste loze, proučavati posebne okolnosti našeg vinogradarstva i naših vina sobzirom na tlo, klimu i način obradivanja. Zavod ima uopće potpomagati vinogradare, trgovce vinom, a naročito vinogradarske i pivničarske udruge u svakom pogledu. Zadatak će biti zavoda i to da će izabirati i uzgajati najbolju vinsku pjenicu iz svih vinogorja u Hrvatskoj i Slavoniji, te je stavljati u promet.

Od znatne će važnosti biti i praktični tečajevi, koje će biti uvedeni u ovom zavodu, te će se i širi slojevi moći teoretski i praktički izobraziti iz pojedinih partija oenologije.

Tko će odsada željeti, da mu se vino, mošt, voćni sokovi, žestoka pića i sl. točno istraže i analizuju, moći će se obraćati na oenološki zavod, koji je po propisima dužan stranci najkasnije za 10 dana priopćiti posljedak analize, ako ne nastupe kake posebne zapreke. Svako strukovno mišljenje ima biti jasno izraženo, pak istaknut način, po kojemu je izvedena analiza. Zavod obavlja za upravne oblasti sve radnje besplatno, a za privatne stranke uz poseban pristojbenik, koji je naredbeno uveden. Napomenuti nam je, da sve vinogradarske podrumarske i ovima slične udruge uživaju 50 posto popusta od pristojbi.

Kako je naš kraj vinogradarski držali smo dužnoću, da upozorimo vlasnike naših vinogradada na ovu najnoviju uredbu, kojom će se moći u potrebi služiti.

Gradnja kuće sa zdravstvenog stajališta.

Piše arch. F. Gabrić.

I.

U životu čovjekovu igra pogledom na njegovo zdravije veliku ulogu njegov stan, jer u njemu provadja više od polovine cjelog svoga života. Prilike su stana već za zdrava čovjeka od velike važnosti, od mnogo pak već za bolesnika ili za onoga, koji treba odmora i oporavka.

Naš Samobor je stupio nedavno u red modernih lječilišta i ljetovišta. Priroda mu je zato u njegovu položaju, okolini, klimi itd. podala sve uvjete, a na nama je, da ono što još ne dostaje za naše i za dobro onih koji kod nas traže zdravija i odmora, upotpunimo.

Prije svega se to tiče i naših stanova. Izvan zidina kuća nalazimo svagdje dobar, svjež i zdrav uzduh, te dovoljno svijetla. Nastojmo dakle, da i u našem stanu imademo sve uvjete, koji pridonose uzdržavanju zdravlja, toga najvećega blaga na ovome svijetu, što će biti nama i našim gostima na korist. No zdrave ćemo stanove jedino onda imati, ako se već i kod gradnje kuća obaziremo na sve ono, čime se može ta cijelj postići.

U ovim ćemo recima stoga promotriti ukratko i koliko to prostor dopušta, osnovu gradnju, radnje i najvažniji gradjevni materijal sa zdravstvenog stajališta iz čega će se lako uvidjeti, što valja činiti i za postojeće nezdrave kuće i stanove, e bismo ih po mogućnosti učinili zdravima.

Već kod osnove i nacrtu jedne kuće mora da se gleda na dobru i prema potrebi određenu razdiobu prostorija. Njihova se veličina, visina, rasvjeta itd. određuje prema svrsi, kojoj imaju da služe. Isto tako, ako to gradilište dopušta, i njihov se položaj ravna prema okolici i stranama svijeta.

Tako se n. pr. soba za ručanje smijesti prema jugo-istoku ili gdje je najljepši izgled, soba za spavanje prema istoku, soba gdje možda imademo sav dan duševno da radimo, na onu stranu, koja je najmirnija, kuhinju, smočnicu i zahod prema sjeveru.

Sa zdravstvenog su stajališta visoke sobe zdravije od niskih, ali u zimi mora da i u ovima vlada uvijek dostatna toplina. I niske prostorije mogu zdrave biti, ako se uzduh u njima bud kakovim zračenjem drži uvijek čist. Niske sobe imaju prednost, da je njihovo grijanje u zimi lakše i jeftinije, a i troškovi su za gradnju kuće s niskim prostorijama manji.

Od velike je važnosti za čovječje zdravije svijetlo. Što jedan stan imade više svijetla, to je zdraviji. Svijetlo potiče disanje a time se i kroz kemičko djelovanje svijetla životni proces živahnije odigrava. Svijetlo djeluje raskušujući, a kroz zrake topline se promjena uzduha u sobama i prostorijama pospješuje. U tamnim sobama, gdje se slabo vidi, imade često raznih nečistoća i zrak je nevaljao.

Počnimo sada u našem promatranju najprije sa temeljem kuće, koji je doduše za zdravije čovjeka samo toliko od važnosti, da sigurno nosi zidove kuće, u kojoj čovjek stanuje. Gradjevni materijal mora dakle imati dostatnu čvrstoću, te mora biti trajan. Takovo je gradivo čvrst i tvrd kamen, beton i veoma dobro pečena opeka.

Podrum jedne zgrade za stanovanje mora da bude što više suh, jer leži neposredno ispod stanova u prizemlju.

U vlažnom, slabo zračenom podrumu nastaju lako štokakvi procesi gnjilobe, nastaj: nevaljao i po zdravije štetan zrak, koji može kroz strop doprijeti u stanove.

Materijal za zidove podruma, koji stoji u suhom, čistom tlu je porozan kamen, ili za naše prilike, dobro pečena opeka. Ako u tlu imade stalno vlage, onda je za zidove

podruma, kao što i za temelje najbolje uzeti živac kamen ili beton, koji bolje odolijevaju vlazi negoli opeka.

(Nastavit će se.)

Domaće vijesti.

Poziv na pretplatu. Svi naši apeli, koje smo upravili na one, koji nam još nije su za ovu godinu priposlali ni fillira pretplate, ostali su bez uspjeha, i mi smo prisiljeni, da im s ovim brojem obustavimo šiljanje lista. Ne može se od nas nikako tražiti, da nam obziri idu tako daleko te bismo radili na očitu našu štetu trošeći još i za marke za pretplatnike, koji prosto ne znaju vršiti svojih dužnosti. Neka dakle ne bude ni s koje strane zamjere, kad smo se morali latiti i ovoga sredstva. Neka dotičnici, kojih se to tiče, isplate svoj dug, jer nam obećanja i odlaganje plateža ne koriste, gdje je izdavanje lista spojeno s omašnim troškovima i žrtvama, a upućeni smo jedino na točno uplaćivanje pretplate. Napokon je i lokalno-patriotska dužnost svakog Samoborca, da podupire list, koji je namijenjen jedino probicima našega mjesta, a u radu ga uvijek vode samo etički ciljevi.

Ujedno javljamo, da koncem ovoga mjeseca svršava prvo polugodište, pa sjećamo naše cijenjene pretplatnike na obnovu pretplate za III. četvrt. Domaćim pretplatnicima poslat ćemo namire u kuću, dok se izvanji neka izvole poslužiti poštanskom naputnicom.

Osobna vijest. Vrli i simpatični starina, nestor hrv. pjesniká, presv. gosp. Ivan Trnski prispio je 6. o. mj. u Samobor, da ovdje proboravi za čitave ljetovisne sezone. Milog gosta i odličnog suradnika našeg lista srdačno pozdravljamo.

Pripomoć vatrogasnomu društvu. Kr. zem. vlada podijelila je dobron, vatrogasnomu društvu u Bregani potporu od 100 K za nabavu gasila.

Telefon ne će moći još funkcionirati do 15. o. mj., jer radnje ne mogu žurnije napredovati uslijed nestašice radnika, koji su zabavljeni na raznim prugama. Svakako će do 1. srpnja biti sve radnje potpuno dovršene. Sada se uređuju postaje po kućama te centrala. Nužni aparati već su svi prispijeli u Samobor.

Izlet „Sokola“. Hrv. „Sokol“ u Samoboru imao je na Tijelovo poslije podne izlet u Jesenice. Na tamošnjem posjedu g. Levičara društvo se ugodno pozabavilo.

Izložena plaketa. U izlogu ljekarnice g. Kleščića izložena je plaketa g. Ante Razuma, koju je pred nekoliko dana izradio naš mladi umjetnik g. Ferdo Ivanjčić. Stvarca je vrlo lijepo uspjela, zadahnuta je životom i vanredno precizno radjena. Linija je sigurna, a plastika živa. Gosp. Ivanjčić, koji je već i prije zasvjedočio nesumnjiv umjetnički talenat, pokazao je i ovim najnovijim djelom vrlo lijep napredak.

Ispiti. U pučkoj školi trg. Samobora održat će se ovogodišnji ispiti 25. i 26. lipnja. Ručni ženski rad bit će izložen u posebnoj sobi od dana ispita do 29. lipnja.

Ispit u šegrtskoj školi bit će u nedjelju 27. lipnja od pol 3 sata poslije podne. Upozorujemo na nj naše obrtnike, da mu prisustvuju, te da se uvjere o napretku svojih šegrta. Ujedno će imati prilike da razgledaju stručno crtanje šegrta kao i ostale crtarske i pismene radnje.

Rijedak jubilej. Tajnik vatrogasne Zajednice, g. Mirko Kolarić, koji je poznat i nama Samoborcima, jer je uvježbao prije 19 godina naše vatrogasno društvo, proslavio je jučer četrdesetogodišnjicu svoje vatrogasne službe. Tom zgodom primio je neobično velik broj čestitaka od vatrogasnih društava diljem zemlje, a u ime našeg vatrog. društva osobno su mu čestitali zapovjednik g. Gjuro Lesec i Marcel Melinščak, vodja.

Odličnom svečaru, koji je za hrv. vatrogastvo stekao neprolaznih zasluga, srdačno čestitamo i mi na ovom rijetkom jubileju.

† **Jurica Kocjančić.** U Zagrebu je pokopan u nedjelju, 6. o. mj. Jurica Kocjančić, sin nekadanjeg dugogodišnjeg suca samoborskoga. U Zagrebu je bio bankovni činovnik, te već više godina ondje živio. U Samoboru je bio u svoje vrijeme časnikom vatrog. društva. Umro je naglom smrću, pala mu kaplja. — Laka mu zemlja.

Pokušaj umorstva u Sv. Nedjelji. Kad se je 6. o. mj. tamošnji ravn. učitelj gosp. Stjepan Debeljak vraćao oko 10 sati uveče od svog prijatelja, blagajnika Stilinovića, svojoj kući, dočeka ga je iza grobne ograde u zasjedi zlikovac, koji je na nj ispalio dva hica. To se dogodilo u času, kad je učitelj htio da zakrene u školsko dvorište. Prvi hitac pogodio ga je u križ i stražnji dio tijela, našto je ozlijeđen pao, ali se skoro podigao i htio poći do stana, kadno ga zahvati drugi hitac i pogodi u okoliš lijevoga pazuha. Nakon što je kratak čas ležao u besvjestici, dovuče se unesrećeni do stana, gdje je u predvorju onesviješten pao. Tu ga nadjoše domari i prenoše teško ozlijeđenoga u sobu. Liječnici konstatovali su životu pogibeljnu ozljedu uslijed hica iz puške i to iz daljine od 15 metara. Naboj sastojao se iz sječenoga olova koga si je zlikovac sam priredio. Ozlijeđeni je zadobio u stražnji dio tijela 32 zrna, od kojih je nekoliko prodrlo u trbušnu šupljinu te ozlijeđilo gušnjak i mjehur. Isto toliko zrna otprilike zahvatilo je lijevo pazuho, ali srećom nije ozlijeđilo nikoji plemenitiji dio tijela.

Drugi dan izašlo je sudbeno povjerenstvo, koje je sastojalo od sudskog pristava g. Stjepana Pavše, te liječnika gg. dra. Krnica i dra. Juratovića, koje je na licu mjesta uredovalo i povelu izvide. Po savjetu liječnika prevezen je nesretni učitelj još isti dan u bolnicu milosrdnih sestara u Zagrebu. Premda je ozljeda teška i životu pogibeljna, ipak postoji nada, da će ozlijeđeni uz božićku njegu ostati na životu.

Kako je učitelj Debeljak bio tajnikom i blagajnikom Gospodarske udruge u Sv. Nedjelji, drži se, da si je navukao na sebe srdžbu nekih udrugara, koji su bili utuženi kao nemarni dužnici, te da je jedan od njih poduzeo ovaj zločinački pokušaj zasjednoga umorstva. Najveća sumnja pada na seljaka Luku Ivanca, koji se već nalazi u uzama kot. suda.

Učitelj Stj. Debeljak bio je od osnutka gospodarske udruge i seljačke zadruge dušom i jedne i druge, te je razvio u njima neobičnu veliku agilnost. Uz to je kao učitelj marljivo djelovao u tamošnjoj školi već preko 12 godina, a oživotvorio je ondje i pučku knjižnicu i čitaonicu, te tamburaški zbor, hoteti i time koristiti tamošnjem narodu. Razumljivo je stoga, da je ovaj zločinački atentat, po svojoj vrsti rijedak u našoj kriminalistici, i bez obzira na ove prednosti učitelja Debeljaka, pobudio najveće zgražavanje, i izazvao općeno saučešće za simpatičnog učitelja.

Iz sjednice ravnateljstva Samoborske željeznice. Ovu sjednicu, koja se imala baviti i pitanjem regulacije, odnosno sniženja vozniha cijena do Samobora, već smo u posljednjem broju najavili. Žalibože ravnateljsko je vijeće ostalo kod starih cijena, te se nije odlučilo ni za kakvu preinaku, pa će tako ostati i opet sve pri starom uza sve naše prosvjede i opravdane zahtjeve, koje mi Samoborci svagda naglašujemo.

Kako smo obaviješteni s dobro upućene strane, na ovoj je sjednici, koja se sazvana radi saziva glavne skupštine, pretresana u detalje bilanca, pa je ustanovljeno, da se rashod željeznice jedva pokriva prihodom. Kako pak željeznica treba za nove investicije, to se ove mogu pokrivati samo novim zajmom, no koji je zasad onemogućen uslijed držanja berlinske banke, koja je doselje jamčila za dosadanje već vrlo velike dugove. Uslijed toga se je ravnateljsko vijeće čutilo prinukanom, da željeznicu ponudi ministarstvu trgovine, da je ono preuzme. Do glavne skupštine očekuje se rješenje ministarstva, pa se ima na njoj odlučiti o daljnjim odlukama ravnateljstva.

Tako daleko sižu naše informacije. Čekamo glavnu skupštinu i daljni razvitak stvari, pa ćemo se onda još opširnije povratiti na sam predmet koji je za nas svakako od posebnog interesa.

Ljetovišna glazba svirala je i u ovom tjednu na glavnom trgu, kraj škole u novom perivoju i kod sv. Mihalja. Prije podne koncertirala je po običaju u Panzionu. — Na Tijelovo svirala je na svečanom opходу, a bila je popunjena i s nekim članovima opstojale samoborske glazbe. — Istog dana koncertirala je u gostionici Ive Budija, a kako je tamo bilo nazočno i više članova „Jeke“, to su i oni otpjevali nekoliko pjesama. Brojno općinstvo nagradilo ih je burnim pljeskom.

Gostioničarski cjenici. Kr. kotarska oblast odredila je u javnom interesu, te sa obzirom na ljetovišni i lječilišni položaj Samobora, da počevši od 10. o. mj. imaju svi krčmari i gostioničari u svojim prostorijama na vidljivom i svakomu pristupnom mjestu postaviti cjenike, u kojima imade biti točno navedena vrsta jela i pića, te točno fiksirana cijena ovih.

Prekršatelj ove naredbe bit će kažnjeni od 2—25 K novčane globe.

Gostioničari i krčmari upozoreni su, da se kako u vlastitom interesu tako i u interesu procvata i napretka samoga mjesta točno i strogo drže gornje odredbe, kojoj je svrha, da se odstrane razne nedolichnosti, koje su provodjali pojedinci, a na štetu ostalih solidnih gostioničara i krčmara.

A bilo je to na štetu i samoga mjesta, jer su izletnici, ako su zapali ovakom pojedincu, koji je na račun njihova žepa pretjerao cijenama, širili glasove o skupoci i ovake pojedinačke pojave pripisivali neopravdano svim gostioničarima našega mjesta. uopće. Gornjom odredbom ima se tomu u buduće izbjeći.

† **Dragutin Železnik.** U bolnici milosrdne braće u Zagrebu umro je 6. o. mj. Dragutin Železnik, dobro poznata i tipična pojava u Samoboru. Po zanatu urar bio je kao graditelj toranjskih ura poseban specijalista, na koga su se mnoge crkve obraćale, da im uredi uru. Uz svoj zanat imao je on dakako napretek vremena, te je u mladim danima ulazio u arenu političke borbe u Samoboru kao strastven korteaš. O tom bi njegovu djelovanju znali naši stariji ljudi mnogo pričati. U posljednjih nekoliko godina nije bio kod najboljeg zdravija, pa je u svom odugom kaputu stupao ulicama navraćajući se na čašice rakije a o svojoj bolesti govorio uvijek s više humora, negoli zabrinutosti.

To njegovo dobro raspoloženje nije ga ni onda ostavilo, kad se morao otputiti u bolnicu. „Železnice“ reče šaleći se vrijeme je, da ideš. Dosta si živio. Pardon ti više ne mogu da podijelim! i otišao je, a u srijedu su ga dovezli mrtva u Samobor,

gdje je pokopan. Župnik sv. Marka, velečas. gosp. Petar Mrzljak, u koga je pokojni Železnik našao svog osobitog dobrotvora, koji ga je već više godina uzdržavao, dao ga je o svom trošku provesti mrtva u Samobor, jer mu je pokojnik ovu želju izrazio na samrti. Doživio je 69. godina. Laka mu zemlja.

Štipendij u naučne svrhe. Kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, podijelila je stipendij apsolviranom pravniku g. Milanu Reizeru na 3 godine, da se za to vrijeme na konzervatorijima u Milanu, Beču i Parizu izobrazu u studiju glazbe, naročito u pjevanju.

Lokalna željeznica Zagreb-Samobor dd. održat će svoju VIII. redovnu glavnu skupštinu 23. lipnja u druž. prostorijama u Budim-Pešti. Na dnevnom su redu izvještaji poslovni i nadz. vijeća, zaključak o uporabi čistog dobitka, ustanovljenje dnevnica i putnog paušala ravnateljstvu, te kao posljedna točka: sklapanje zajma.

Ružna pojava. Koliko se po Samoboru, naročito na glavnom trgu skiče pasa, toga više nema. Nesamo da dolazi neprestano do kavga između tih pasa, te laveža i cviljenja, nego kad svira glazbostanu užasno zavijati, i kvare užitak publici. Ne bi li barem gospodari, ako toliko vole psima, zadržali ih kod kuće, da ne prave vječnih cirkusa na trgu.

Preporučujemo ove retke pažnji redarstva.

Uredjenje zemljarine u općini Podvrh. Na osnovu zaključka opć. zastupstva od 23. svibnja, te pozivom na zak. čl. V. od 1909. o ispravku katastra uputio se posebno povjerenstvo u pojedine rudine por. općina Rakovica, Cerje i Domaslovec, da prvobitno obavljeno razredjenje tih rudina, uslijed kasnijih promjena, preklasificira u niže razrede. U povjerenstvu je bio opć. bilježnik g. Vilim Pavlović, te po dva opć. odbornika. Ustanovljeno je od parcele do parcele, da su mnoge livade, oranice, pašnjaci i vinogradi, šume i t. d. previsoko klasirane s obzirom na loše stanje i neplodnost, pa će se stoga predložiti, da se uvrste u niže razrede. — Opaženo je naročito kod vinograda, da su klasifikovani kod oni u Zagrebu. — Povjerenstvo će svoje uredovanje nastaviti.

Nemiri u Demerju? U nekoliko smo se već navrata u našem listu obazreli na osnutak škole u Demerju, opć. Stupnik. To je selo doselo slalo svoju djecu u školu opć. Brezovica, dakle, što je svakako rijetkost, u sasvim drugi kotar, negoli pripada. Činilo se to stoga, jer je Demerju bliža brezovička negoli stupnička škola. Demerje je u to ime dakako pridonosilo u razmjeru za troškove škole u Brezovici. No sad je najednom nastupila okolnost, koja nuka, da se školsko pitanje Demerčana definitivno riješi i odijeljeno od Brezovice. Škola u potonjem selu postala je naime pretijesna i sad bi bili imali Demerčani da pridonese za gradjevne troškove oko proširenja te školske zgrade. No oni se tomu usprotivile s izjavom, da radije grade kod kuće školu za svoju djecu, negoli da proširuju zgradu tuđe općine. Istoga je mišljenja bio i žup upravni odbor, pak je i vlada načelno riješila, da se nova jednorazredna škola sagradi u Demerju, dakako na trošak čitave opć. Stupnik.

Zastupnici opć. Stupnik izjavili su se na raspravi za prijedlog da se stupnička škola proširi i u nju uškoluju školski sposobniji iz Demerja, o čem Demerčani ne htjedoše čuti, te ostade kod svoje već izrađene želje. Stvar se mirno razvijala svojim tokom dok ujedared neko ne raširi Demerjem krive glasine, da će za novu školu pridonositi jedino Demerčani pa da će na svaku kuću doći preko 1000 K prinosa. Uslijed toga došlo je među seljanima do uzrujanja u tolikom stupnju, da se bilo bojati oči i nemira. Kot. oblast dočuvši za vremena na ove pojave, učinila je sve, da obeskrbi i neistinite glasove, koji su bili povodom i budjenja u Demerju. Kot. predstojnik g. / .

Ključec uputio se u srijedu u Demerje, te ondje općinarima raz'očio stvar u pravom svijetlu. Kako je bilo za svaki slučaj zatraženo oružništvo, bilo je to povod, da se u Samoboru pročulo, da se je u Demerju digla buna. Svi ti glasovi imaju se svesti samo na gornje činjenice, koje su nam s upućene strane priopćene.

Sada u Demerju vlada opet potpun mir, jer je nestalo svake uzrujanosti.

Za Šmidhenov spomenik unišilo je nadalje:

N. N. predao nadjenu I K.

Primaljski tečaj u Zagrebu počinje 1. rujna. O trošku zemlje mogu se u nj primiti samo seljačke žene.

U svadji. U nedjelju je došlo između seljaka Mije Koletića i Stjepana Horvata do prepirke, koja je imala krvav svršetak, jer su međusobno potukli i izranili. Koletić je zadobio nožem ranu nad vratnom mišicom i malo je manjkalo, da mu nije prerezana žila kucavica, od česa bi lako nastupila smrt. Njegov drug, Horvat, ranjen je na sljepoočnici, te zahvatio modrice i ogrebine na ledjima i natlaktici.

Kradje. Iz stana kot. akcesiste Stjepana Mihelića u Gornjem kraju, ukradjeno je više komada tkanine vrijedne 16 K. Prijava je podnešena redarstvu, ali se počinitelju dosele nije ušlo u trag.

Umrli u Samoboru od 6. lipnja do 13. lipnja:

Pavao Sobotnik, dijete služavke, 1. g. i 5 mjes., Obrtnička ulica 11, od škrofuloze.

PROSVJETA.

Isaje Mitrović: Pjesme. To je zbirka „Posavkinja“, „Jaglika“ i „Trepeljika“. Pune su duha i tonova s narodne žice i podobne da osvoje čitača. Čitati ih je prava naslada. — Mitrović ih je posvetio marnom hrv. književniku R. F. Magjeru. — Cijena im je 1 K. Preporučujemo ih najtoplije.

Samoborska vina na praškoj izložbi.

Na gospodarsku izložbu u Pragu, koja se održala na svršetku prošavšeg mjeseca, izloženo je iz Samobora više uzoraka vina. Izložila je ovdašnja vinogradarska udruga, te nekoliko naših vinogradara. Kako s dobro upućene strane doznajemo, samoborska su se vina vrlo svidjela u Pragu, pak su priznata kao osobito prikladna za češko tržište, jer nijesu previše kisela, a niti preslatka.

S ovim priznanjem dakako da još nije polučena svrha, za kojom se ide, naime, da se češko vinsko tržište predobije za naša vina. Uvjeta zato ima, ali treba sad intenzivnog i postojanog rada, da tamošnje trgovce potpuno upoznamo s našim kvalitetama. Tu treba i malo veće reklame, nešto više isticanja, a naročito bi donijelo sigurna uspjeha, kad bi se našlo poduzetnih gospodara, koji bi bili voljni po glavnim češkim gradovima otvoriti skladišta naših vina.

Danas su prošla ona stara, blažena vremena, kad je bilo dovoljno prekrstiti ruke i čekati kod kuće na trgovce. Nadošao je novi duh vremena, silna utakmica, kojoj pogodu dakako i razvitak prometnih sredstava; pa tu sad nema druge, nego da se i mi uhvatimo rada, pa da udjemo u ovu neizbježivu borbu, jer će nas inače i kod kuće tuđa konkurencija ubijati, a da ovanjskoj i ne govorimo. Još je sada na vrijeme, da upremo sile oko takova nastojanja, jer kad jednom tuđa vina posvema poplave i osvoje strana tržišta, onda bi mogla biti prekasna naša akcija da osvajamo vanjske teraine.

Bilješke iz prošlosti Samobora.

(Iz sjedničkih zapisa godine 1822)

U zastupstvu je odlučeno, da se odatle deputacija magistrata u Zagreb velikom županu koja će zahvaliti za „veliku sreću, koju po sjedinjenju ove puksavske

strani sl. varmedijum zagrebačkom zadbili jesmo“.

Prosvjedovano je proti dominiumu samoborskomu, koji je dao pred kućom Adama Rumljera na Ljubljanskoj cesti dva stupa za maltu i kolo zakopati. Naloženo je fišku, da ima posljednji put dominalskoga provizora Valenčaka omenuti, da u roku od 48 sati odstrani rečene stupe kao i kolo od malte, inače će se po „opidanskih ljudi iskopati“.

Porkulab Hibner i Šnidarčić određeni su kao „cvaibari“ za vizitiranje vinskoga posudja, te poliča, holba i sajtleka.

Naloženo je, da mesari poprimu nove vage i utege. — U zakup je predan opć. dućan prvi pri crkvenom mostu na 3 godine Juraju Vukoviću za 45 for. — Drugi dućan pri istom mostu Franji Bernardiu za 50 for. Zakup od opć. dućana i mesnica nosio je kroz 3 posljednje zakupne godine 353 for.

T.

Priposlano.*

Velemožnom gospodinu
Antunu Hohštetteru
umirov. kr. sudbenom vijećniku, zastupniku
Tome Vugrinca

Mi kao po sudu priznati zastupnici naših stranaka imademo njihove prepore kod suda građanskoga i kaznenoga razpravljati pa kako su tamo početi, mogu tamo i dovršeni biti.

Po mojem nemjerodavnom mnenju suvišno je bilo Vaše „Priposlano“ u broju 23. Samoborskog lista dne 6. o. m. tiskano, upravljeno na adresu moga klienta podjaš-prišta i župnika Franje Forka ali pošto Vi to učiniste kao zastupnik T. V. izazivate time mene kao zastupnika F. F. na istom mjestu prema stanju spisa i rješidba u njegovo ime izjavim:

Nije istina, da je podjašprišt i župnik samoborski F. F. prigodom izhodjenja dozvole i obave vjenčanja Tome Vugrinca pohlepno prisvojio i u svoj žep turio nepripadajuće mu pristojbe, jer je kako Vi sam priznajte prema dopisu nadbiskupskog duhovnog stola u Zagrebu od 28. studenoga 1907 br. 5440 župnik samoborski Franjo Forko bio vlastan od Tome Vugrinca zatražiti i ubrati ukupnu pristojbu 53 K 80 f. a Tomo Vugrinec položio je kod župnog ureda na ruke kapelana samo svotu od 50 kruna.

Sve u Vašem „Priposlano“ u ime T. V. istaknute činjenice predležale su na pretresivanje ne samo duhovnom nadbiskupskom stolu nego i slavnom kr. državnom odvjetništvu i ovdašnjem kr. kotarskom sudu, koji je na Vašu prijavu depr. 4. ožujka 1907. II. 74.—07. radi prekršaja prevare § 461. k. z. proti F. F. na raspravi držanoj 24. ožujka 1908. u našoj prisutnosti izrekao odričući osudu, koja je uz zabačenje Vašeg priziva rješidbom sudbenog stola u Zagrebu od 13. VI. 1908. II. 811. 1908. u cjelosti potvrđena — a dalnja Vaša molba za obnovu postupka odbita odlukom ovdašnjeg kotarskoga suda od 2. III. 1908. te uz zabačenje Vaše pritužbe potvrđena rješidbom kr. sudbenog stola u Zagrebu od 29. svibnja 1909. II. 456.—09.

Prema tako svestrano provedenom postupku mogu opravdano ustvrditi, da

nije istina, da oprost od zaprieke rodbinstva III. kojena ne spada na rimsku stolicu, jer takav biskup može podieliti samo posebnom delegacijom Rima, za koju u opće mora moliti.

nije istina, da je župnik F. F. bud što zahtievao, bud što primio u ime pozakonjenja djeteta, jer togz T. V. nije ni do danas tražio, makar je to bila njegova izlika u molbi za oprost zaprieke rodbinstva i jer su promjene i nadopunjenja „natice krštenih“ pridržane uređivanju političkih oblasti — na koje se ali T. V. obratio nije.

nije istina, da je T. V. osnivač obitelji, tako siromašan, da ne može podnositi platež pristojba niti to dokazuje kaznenom spisu priležea svjedočba imetka,

nije istina, da je T. V. radi toga plateža propisane pristojbe žedan i gladan i da sa umnožanom obitelji strada, kad ima sredstva i vremena već treću godinu procesirati.

Istina je, da je moj klient F. F. nesmatrajuć se dužnim ni zakonito prisiljenim išta od uplaćene pristojbe vraćati T. V. dobrovoljno iz milosrdja Tomi Vugrinu sam osobno kod suda u izgled stavio dar uz uvjet, ako T. V. požali svoj postupak (podnešenje prijave radi prevare §. 461 kz) i prokaže svoje oskudno stanje.

Istina je, da sam ja osobno na kasnijem ročištu pred sudom u prisutnosti Vašoj i moga klienta gotov novac nudio Tomi Vugrinu, ako taj prije preuzeti uvjet odmah ispuni — što je on ali kod Vaše prisutnosti uzkratio pa tako izazvao nastavak građanskoga postupka i polaganja obostranih prisega te je nastavak rasprave određen kod ovdašnjeg kotarskoga suda na dan 21. srpnja t. g.

Jamačno ste sudbeni poziv već primio pa smo se mogli dotle strpiti, da se ovimi našimi izjavami neprejudicira sudbenom pravorjeku.

Do vidjenja dakle!

Bilježim se s odličnim poštovanjem uz kolegijalni pozdrav

dr. Stevo Orešković,

umir. sudb. vijećnik, odvjetnik.

* Za članke pod ovim napisom ne odgovara uredništvo.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Stan u I. katu

Rambergova ulica br. 13, sastojeci od 6 soba (četiri parketirane na ulicu) 2 kuhinje, i nuzgrednim prostorijama iznajmljuje se eventualno razdijeljeno od 1 rujna.

U istoj kući iznajmljuju se prizemno 2 dućanske prostorije. Upitati se u Rambergovoj ul. br. 7.

Dvije sobe

sa kuhinjom, prikladne za ljetovanje, iznajmljuju se odmah.

Upitati se, Gajeva ulica, 46.

Iznajmljuje se

radionica prikladna za stolara i veliki štagalj za spremanje krme (stane unutra do 10 vozova). — Poblize upitati kod Ignaca Rozmara, Starogradska ulica.

Kuća

jednokatna sa dvije (u potrebi moglo bi se ustupiti i više soba) te sa kuhinjom, pivnicom, vrtom itd. prikladna za obrtnika (sitičara, stolara, a osobito na prometnom mjestu za bačvara itd.), kao i za umirovljenika s obitelji, može se odmah jeftino dobiti u Sv. Nedjelji.

Poblize se upitati u otpravništvu „Samoborskog lista“, kao i u Sv. Nedjelji kod gdje. Berte Sprajc.

NESTLEOVO

BRAŠNO ZA DJECU

dojenčad, rekonvalescente,

bolujuće na želudcu.

Sadržaje najbolje alpinsko mlijeko.

Brosura o ovom djecu besplatno kroz NESTLE

od L. Biberstessa 11.

Trgovina STJEPAN ŠOIĆ

Rambergova ulica.

Veliko skladište stakla i porculana. Velika zaliha građevnog, potpuno suhog drva kao i uvijek svježi portlandski cement te svježeg Mautnerovog sjemenja.

HOTEL PENZIJA SAMOBOR

najljepše i najugodnije boravište za lječilišne goste, ljetovanje i izletnike. Sobe uređene sa svim komfortom, izvršna restauracija, slastičarna i kavana. — Sjenate bašče. Lijepa lječ. dvorana. Centralni položaj. Veoma jeftine cijene! Cijela opskrba na dan po osobi od K 1.70 i dalje. Početak sezone 1. svibnja. — Svake nedjelje i blagdana toči se pizensko pivo.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Noz i krasno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Kašalj izliječi

tko

svoje zdravije voli. 6245 not. ovjer. svjedodžbi dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

pranih Karamela sa tri amerike.

Lječnici su ih prokušali i preporučili protiv kašlja, promuklosti, nahađana, sluzavosti, nahađi ždrijela te kašlja hripavca. — Svjedoči po 20 i 40 št., svežanj 80 št. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČIĆA

lijekarnica k. državnog andjele u Samoboru.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kal i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpušta nožu, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izričito „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog laštila

„AMUR-CREME“ J. URLI, Zagreb.

Uspješno se oglašuje u Samoborskom listu.

Zgodna

kupnja!

Krasna žepna ura sa lancem samo 1 for. 75 novč. 30.000 komada kupio sam, radi toga mogu šaljati 1 krasnu sa 36 satnim hodom (nikaku 12 satnu) gloria srebrnu Anker-remontoir uru sa švicarskim strojem, krasno gravirana, s kazalom za časove sa posebnim ili pozlaćenim lancem samo 1 for. 75 nč. Nadalje nudjam pravo pozlaćenu uru sa 36 satnim hodom švicarsku Anker-remontoir prve vrste k tomu dobije se krasno pozlaćeni lanac za 2 for. 50 nč., dajem trogodišnje pismeno jamstvo.

Razašilje pouzecem

S. KONANE

Skladište švicarskih ura Krakov, broj 368. Nebrojene zahvale i narudžbe primio. Za nekonvenirajuće novac vraćam.

Pokućvo Najkvalitativije Najjeftinije Najbolje i najjeftinije

pokućvo

I. hrvatska stolarska i tapetarska obrtna vjersajka udruga kao član zem. sred. vjersajke udruge.

Zagreb. Marija Valerija ulica 10. Nikolićeva ulica 2.

Domaći proizvod. Polakšice u plaćanju.

Pokućvo Najkvalitativije Najjeftinije Najbolje i najjeftinije

Vapno negašeno!

Najbolje vrsti, uvijek svježe i svake količine dobije se uz vrlo jeftine cijene i na zahtjev postavno badava kući, u trgovini

Stjepan Šoić.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvorenice to se izvolite potruditi u moju trgovinu, gdje će te naći uvijek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine kave, čaja, groždjica, badema, kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome preporučam limeno, emailovano i drveno

kuhinjske posudje

uz znatno snižene cijene.

Sa štovanjem

M. Škarok

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrnu, kinasrebrnu robu i satove najbolje vrsti kod najstarije domaće draguljarske tvrtke. Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5. (u palači I. hrvatske štedionice. Podružnice: Rijeka, Plaza Adamich. Opatija, kraj Andjoliina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica. Služi kao izvršno jačajuće sredstvo kod turista i ljudi od športa, osvježuje mišice i odstranjuje umornost. Rabi izvršno kod svake vrsti prehlade kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti glavobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana, proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih tegoba izvršno. Cijena 1 boci 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,

lijekarna „k Salvatoru“ i droguerija. Jelačićev trg broj 2. Dobiva se u Samoboru u ljekarni M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9. ukamaćuje štedne uložke sa čistih 4 1/2%

Chinoferrin jača slab želudac i vraća izgubljeni tek za jelo.

Chinoferrin najbolji je lijek protiv slabosti i mijaloje.

ZAGREB.

Starčevićev dom.

L. MAJEK I DRUG

(braz državnoga brodogradarstva.)

Poslovnica za otpremanje osoba iz radničkoga i seljačkoga staleža u prekomorske krajeve.

Preuzimanje putnika

I., II. i III. razreda sa najbržim i najsigurnijim parobrodima. Putovanje iz Havre u New-York za 6—7 dana sa brzim parobrodima franceskog parobrodarskog društva: „Compagnie Générale Transatlantique“ u Parizu i „Holland-Amerika Linijom“ preko Rotterdama, kojih parobrodi preplove more za 6—8 dana.

Otprema putnika iz Zagreba svakog ponedjeljka i subote.